

Finanțat de
Uniunea Europeană

Proiectul PPF

**Proiectul UE „Suport pentru
Guvernul Republicii Moldova în
identificarea și pregătirea
proiectelor aferente
implementării Acordului de
Asociere”**

Ianuarie-Decembrie 2021

Buletin informativ

Acest proiect este implementat de:

DT Global

4assist

Transformarea investițiilor publice în Moldova

Urmare unei revizuirii a stadiului implementării actualului regulament privind investițiile publice, echipa Proiectului PPF, finanțat de UE, a prezentat Ministerului Finanțelor (MF) în februarie 2021 o propunere pentru revizuirea procedurii de evaluare a investițiilor publice.

Managementul investițiilor publice în Moldova a fost un proces fragmentat cu proiecte finanțate din diverse surse, gestionate de diferite entități guvernamentale centrale, fiind supuse unor proceduri separate de verificare, evaluare și selecție.

Forța motrice a propunerii a fost stabilirea unei proceduri aplicabile de „evaluare a proiectelor de investiții publice naționale” care ar fi aplicabilă tuturor investițiilor, parvenite din partea tuturor administrațiilor publice, indiferent de sursa de finanțare.

Raționamentul propunerii unei procedurii revizuite (noi) pentru evaluarea proiectelor de investiții publice, precum și câteva puncte cheie sunt următoarele:

» Procedura de evaluare a proiectelor de investiții va fi separată de procesul de bugetare. Se va aplica doar pentru verificarea propunerilor de proiecte de investiții și pentru determinarea eligibilității proiectului pentru finanțare. Este un proces continuu în care evaluarea are loc la intervale regulate pe parcursul anului, nefiind limitată de termenele de formulare a bugetului.

» Proiectele de investiții eligibile pentru selecție și finanțare vor fi incluse în procesul de formulare al CBTM și al bugetului – acest lucru ar trebui să economisească timp și să minimizeze volumul de muncă inutil de la un proces paralel.

» Depunerea propunerilor de proiecte de investiții se va efectua printr-o procedură simplă, cu un singur pas, adică doar propunerile complete de proiecte vor fi transmise MF.

» Etapa de identificare este responsabilitatea exclusivă a autorității publice inițitoare care are deplină discreție operațională atât timp cât respectă regulile generale prevăzute în regulament. Același lucru este valabil și pentru etapele de implementare, monitorizare și evaluare a unui ciclu de proiect de investiții.

» Examinarea propunerilor de proiecte de investiții va fi „internalizată” în MF printr-un grup de lucru condus de Direcția Investiții Publice și format din toate unitățile MF implicate.

» Procedura de evaluare a investițiilor va fi automatizată folosind Registrul proiectelor de investiții publice (RPIP).

Propunerea sus-menționată a Proiectului PPF este, de asemenea, menită să asiste MF în realizarea reperelor structurale aferente stipulate în noul program FMI, agreeat la sfârșitul anului 2020. Adicional, în procesul de implementare a noii proceduri echipa Proiectului PPF va sprijini atât MF, cât și autoritățile publice care inițiază propuneri de proiecte de investiții.

Managementul investițiilor publice în Moldova: priorități de reformă

În următorii ani creșterea nivelului investițiilor productive va fi esențială pentru modernizarea cu succes a stocului de capital al economiei moldovenești, cât și pentru realizarea unei creșteri durabile și a dezvoltării socio-economice. Pentru atingerea acestui obiectiv, sunt necesare reforme în domeniul Managementului Investițiilor Publice (MIP) în Moldova. Aceste reforme ar trebui să vizeze îmbunătățiri în trei domenii interdependente:

Îmbunătățirea legăturilor dintre prioritățile strategice, proiectele de investiții și finanțarea disponibilă.

Acest lucru va asigura că Programul de investiții publice din Moldova derivă din cadrul strategic al țării și ține cont explicit de constrângerile de finanțare.

Consolidarea proiectării și gestionării eficiente a politicii de investiții.

Aceasta va aborda bugetarea persistentă și cronic supraoptimistă și execuția sub nivelul preconizat al bugetelor pentru investiții în Republica Moldova.

Extinderea acoperirii cadrului de reglementare pentru MIP și simplificarea conținutului acestuia pentru a-l face operațional și simplu în utilizare.

În prezent, acoperirea cadrului de reglementare MIP este foarte limitată, reprezentând mai puțin de 20% din totalul cheltuielilor de investiții publice, iar regulamentul care stabilește examinarea, selecția și monitorizarea proiectelor de investiții de capital public în Moldova este prea complex.

Obligațiuni de stat pe 7 ani: emisie istorică pentru Republica Moldova

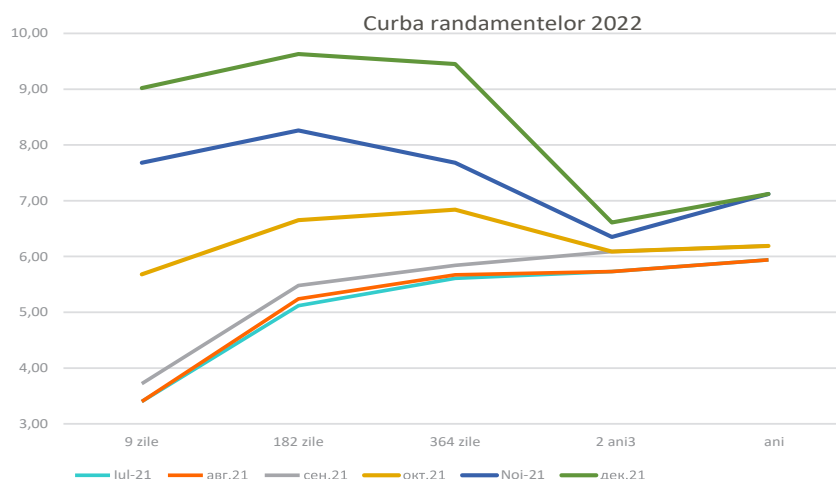
Pe 21 aprilie 2021, în premieră pentru Republica Moldova, Ministerul Finanțelor (MF) a emis pe piața internă o obligațiune de stat pe 7 ani. MF a beneficiat de un sprijin amplu din partea Proiectului PPF, finanțat de UE, pe parcursul mai multor săptămâni care au precedat evenimentul.

Succesul este semnificativ, în pofida crizei COVID-19 și a altor dificultăți curente. Acest fapt reflectă inclusiv angajamentul MF de a continua să dezvolte piața internă a titlurilor de stat și de a extinde profilul de scadență al datoriei publice totale exprimate în lei moldovenești. Succesul marchează redeschiderea unui canal de comunicare între MF și dealerii primari din Moldova, orientat către obiectivul comun, cel de a dezvolta piața de capital din țară.

Echipa Proiectului PPF este mândră că a asistat MF pe parcursul întregului proces, acesta fiind un element esențial pentru finanțarea guvernamentală durabilă și dezvoltarea economică. Proiectul PPF va continua să susțină MF în acest domeniu important.

Piața valorilor mobiliare de stat din Moldova

Curbele au fost elaborate în baza randamentelor aferente licitațiilor și interpolării

Graficul de mai sus prezintă curba randamentelor valorilor mobiliare de stat (VMS) din Moldova.

O curbă a randamentelor descrie nivelul de rentabilitate (randament) pentru fiecare maturitate a valorii mobiliare (adică perioada de timp la sfârșitul căreia VMS se va stinge, iar principalul este rambursat cu dobândă). Curba randamentelor evaluează performanța relativă a VMS a unei țări.

Graficul reflectă curba randamentelor VMS moldovenești pentru ultimele 6 luni ale anului 2021. În prezent, Guvernul Republicii Moldova, prin intermediul Minis-

terului Finanțelor, emite VMS pe termene de 3 luni, 6 luni, 1 an (cunoscute ca Bonuri de trezorerie) și de 2 ani, 3 ani, 5 ani și 7 ani (cunoscute ca Obligațiuni).

Graficul atestă o creștere generală a randamentelor pentru toate scadențele din ultimele șase luni ale anului 2021. Aceasta înseamnă că costul finanțărilor pentru Guvern a fost în creștere. Situația s-a complicat în ultimele trei luni ale anului 2021, când se observă creșterea randamentelor pentru VMS cu scadențe pe termen scurt (până la 2 ani). Acest lucru, în mare parte, se datorează majorării prețurilor internaționale la energie și accelerării inflației.

Instruiri și ateliere de lucru

Consolidarea capacităților pentru autoritățile centrale moldovenești și Ministerul Finanțelor în cadrul Proiectului PPF

În perioada 30 martie - 8 aprilie 2021 și octombrie 2021, Proiectul PPF a desfășurat online primele trei cicluri ale noului curs de instruire privind calculul costurilor proiectelor de investiții publice.

Programul cursului a oferit posibilitate autorităților publice centrale din Republica Moldova și Ministerului Finanțelor să învețe și să aplice tehnici moderne necesare pentru determinarea costului investițiilor publice.

Participanții au confirmat utilitatea cursului și au exprimat interes pentru un nou curs, care ar include analiza

tehnichilor de calcul a costurilor prevăzute în cadrul de reglementare al Republicii Moldova.

Participanții au confirmat utilitatea instruirii și a tehnicilor de costuri oferite de cadrul de reglementare din Republica Moldova.

Cursul are ca scop îmbunătățirea capacității de a lua decizii informate cu privire la proiectarea și selecția investițiilor publice realiste și viabile.

Participanții din ministerele de resort, municipalități, entitățile publice, precum și Ministerul Finanțelor vor beneficia de instruire oferită de echipa Proiectului PPF cel puțin o dată pe an. Un curs mai avansat sau specific anumitor sectoare ar putea fi elaborat la solicitarea beneficiarilor proiectului.

Proiectul PPF consolidează capacitățile Ministerului Finanțelor în Analiza Financiară și Evaluarea Riscurilor

Pentru a dezvolta abilități eficiente de analiză financiară și evaluare a riscurilor în cadrul Ministerului Finanțelor, Proiectul PPF a organizat două cicluri de instruire online, în iunie și septembrie 2021, privind instrumentele și metodele de realizare a analizei financiare și a evaluării riscurilor. Cursul a acoperit subiecte importante legate de analiza și aplicarea fluxului de numerar, indicatorilor de performanță, structurii capitalului, costul capitalului, modelarea, clasificarea și atenuarea riscurilor și multe altele.

Atelierul de lucru:

Promovarea proiectelor de investiții publice întru fortificarea și dezvoltarea economică a Republicii Moldova

În perioada 16-17 noiembrie 2021, Ministerul Finanțelor (MF), cu sprijinul Proiectului PPF, a susținut on-line un atelier de lucru în vederea sensibilizării ministerelor de resort recent formate cu privire la gestionarea asistenței externe și a procesului de selectare și bugetare a proiectelor de investiții publice.

În cadrul atelierului s-a discutat despre rolul de sus în jos al MF și rolul de jos în sus al ministerelor de resort în procesele de evaluare și bugetare a proiectelor de investiții publice. A fost remarcat faptul că identificarea și proiectarea proiectelor de investiții publice revine ministerelor, MF fiind responsabil pentru determinarea eligibilității acestora pe baza criteriilor naționale de evaluare. MF este, de asemenea, responsabil pentru bugetarea proiectelor de investiții publice ca parte componentă a cadrului bugetar pe termen mediu și a bugetului de stat.

Un alt subiect important discutat în cadrul atelierului a fost legat de gestionarea și coordonarea asistenței externe. MF, în calitate de Autoritate Națională pentru Asistență Externă, este responsabil de supravegherea dialogului și al negocierilor cu partenerii de dezvoltare, precum și de asigurarea faptului că propunerile de proiecte de asistență externă sunt în conformitate cu procesele și procedurile naționale relevante.

În cele din urmă, participanții au fost informați despre asistența acordată MF de către echipa Proiectului PPF în vederea îmbunătățirii reglementării procesului de planificare a proiectelor de investiții publice și dezvoltării unei aplicații web în scopul simplificării procedurii de depunere a proiectelor de către ministerele de resort pentru a fi evaluate de MF.

Proiectul PPF este, de asemenea, mandatat să se implice și să asiste ministerele de resort. Vor fi planificate întâlniri ulterioare între echipa Proiectului PPF și ministere, unde oficialii vor avea posibilitate să prezinte echipei Proiectului nevoile și preocupările sale specifice.

Platforma pentru gestionarea asistenței externe

Numărul total de proiecte - 2,239 • Total plăți - 3 474,22 mil. EUR • Total angajamente - 5 196,25 mil. EUR

Platforma pentru gestionarea asistenței externe (AMP) este o aplicație web concepută pentru a eficientiza gestionarea proiectelor și programelor de asistență externă. Din moment ce informațiile relevante (date financiare, contacte, organizații, care includ guvernul și partenerii de dezvoltare, documente, date și evenimente, comentarii etc.) sunt introduse în sistem, acestea devin disponibile pentru utilizare în raportare și analiză. De asemenea, AMP poate face disponibile pentru publicul larg activitățile și informațiile aprobate.

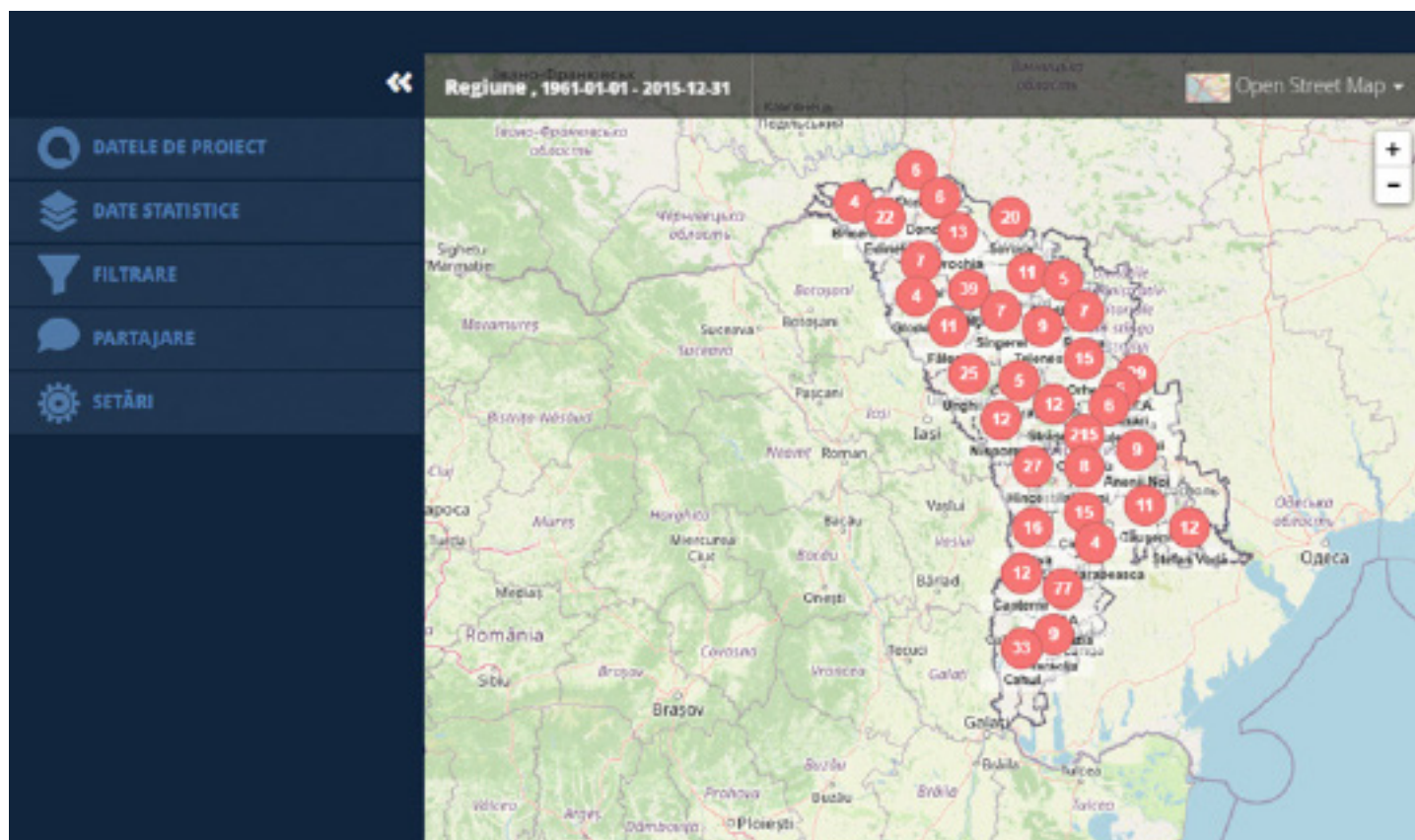
AMP a fost implementată pentru Guvernul Republicii Moldova în 2013 de către organizația internațională non-profit Development Gateway Inc. cu sprijinul PNUD. Din 2014 până în 2019 AMP a fost administrată de Cancelaria de Stat în numele Guvernului Republicii Moldova, iar în 2019 AMP a fost transmisă Ministerului Finanțelor (MF). În prezent, AMP este administrată de Direcția Asistență Externă a MF.

Datorită lipsei de mentenanță și a suportului pe parcursul ultimilor 8 ani, baza de date AMP a fost supraîncărcată cu înregistrări inutile determinând

extinderea acestora și generând dificultăți legate de performanță, stabilitate, introducerea datelor și generarea rapoartelor. Pentru a remedia deficiențele AMP și pentru a contribui la îmbunătățirea calității, acurateței și consecvenței datelor privind asistența externă, Proiectul PPF a actualizat platforma, cu sprijinul Development Gateways Inc., la cea mai recentă versiune disponibilă și a inițiat procedura de curățare și migrare a datelor.

Astfel, s-a îmbunătățit considerabil performanța, iar timpul de răspuns a scăzut substanțial în comparație cu versiunea anterioară a platformei. Acum AMP dispune de actualizări de securitate îmbunătățite care au remediat vulnerabilitățile la atacuri și accesul neautorizat la date, a fost simplificată fișa de proiect pentru introducerea datelor, a fost remediat mecanismul de import automat al cursurilor de schimb valutar, au fost actualizate modul de raportare și generarea de rapoarte, revizuite clasificatoarele, etc..

Proiectul PPF intenționează să contribuie la lansarea noii versiuni AMP, să actualizeze documentația tehnică, să organizeze instruiți și să ofere asistență utilizatorilor

Proiectul UE „Suport pentru Guvernul Republicii Moldova în identificarea și pregătirea proiectelor aferente implementării Acordului de Asociere” - Proiectul PPF (Project Preparation Facility)

Proiectul UE „Suport pentru Guvernul Republicii Moldova în identificarea și pregătirea proiectelor aferente implementării Acordului de Asociere” (Proiectul PPF) este prevăzut pentru o perioadă de 5 ani. Obiectivul de bază al proiectului vizează consolidarea capacității autorităților naționale de a planifica, pregăti și gestiona proiecte de investiții publice, finanțate atât la nivel intern, cât și extern. O atenție deosebită va fi acordată investițiilor capitale care sprijină implementarea Acordului de Asociere UE-Moldova.

Beneficiarul principal:
Ministerul Finanțelor

Contacte:
Str. Constantin Tănase 7
Chișinău, MD-2005
Republica Moldova
<https://mf.gov.md/ro/ppf>

UE-Moldova:

Împreună mai puternici

4assist